

Paslauga 1808

Ugnė Šakūnienė

Lietuvos žmonių su negalia sąjunga
Projektų koordinatorė
Tel. +370 684 48979
El. paštas ugne.sakuniene@gmail.com
www.negalia.lt

Pacientų pavėžėjimo paslauga 1808

Tarp paciento teisės gauti pagalbą
ir realybės kliūčių ruožo

Gemini Notebook

Kelionė į gydymo įstaigą yra esminė gydymo dalis

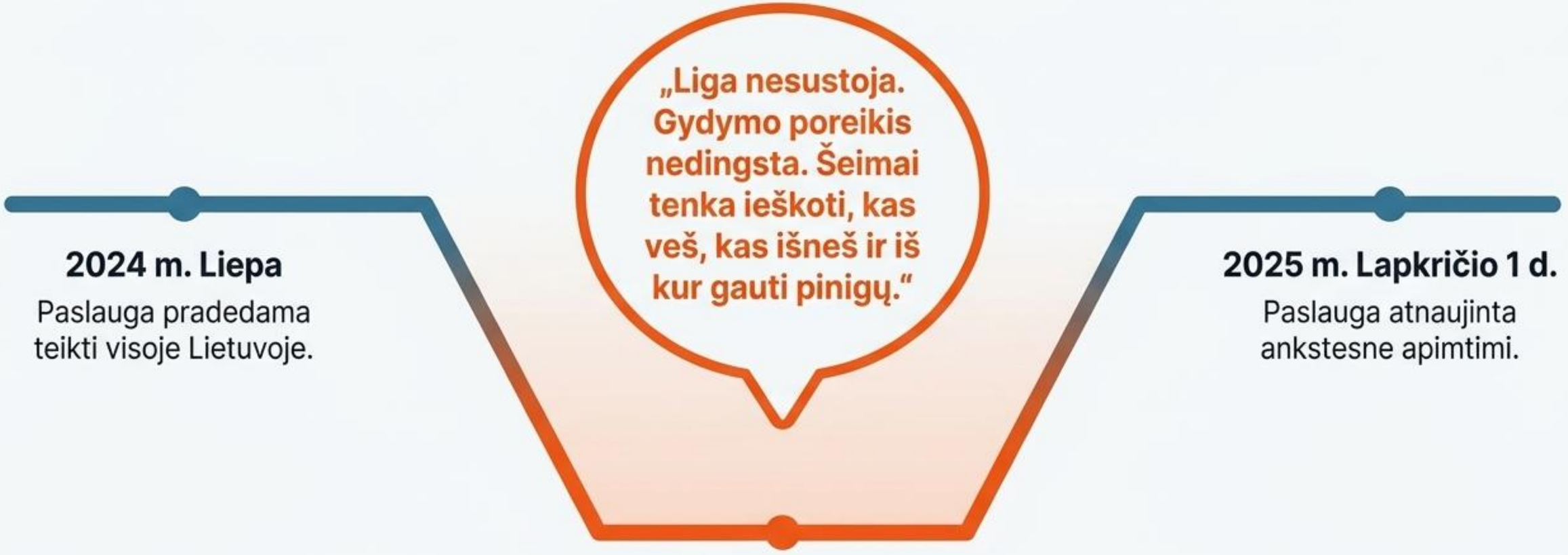

Jeigu pacientas negali savarankiškai judėti, negalėjimas nuvykti reiškia negautą konsultaciją, neatliktą tyrimą ar praleistą gydymą.

Paslaugos vertė matuojama tik vienu kriterijumi – ar žmogus iš tikrųjų pasiekė gydymą ir saugiai grįžo namo.

Gemini Notebook

Pavėžėjimo sistemos nestabilumas palieka pacientus nežinioje

2024 m. Liepa

Paslauga pradedama teikti visoje Lietuvoje.

2025 m. Gegužės pab.

Pritrūkus finansavimo, prieinamumas drastiškai apribojamas (tik gulintiems ir transplantacijų laukiantiems pacientams).

2025 m. Lapkričio 1 d.

Paslauga atnaujinta ankstesne apimtimi.

Gemini Notebook

Kas turi teisę gauti valstybės lygmens pavėžėjimą?

Medicininės indikacijos

- **Planinėms paslaugoms**: Bartelio indeksas < 60 balų (būtina pagalba).
- **Onkologiniam gydymui**: chemoterapija, radioterapija, imunoterapija, taikinių terapija, paliatyvus onkologinis gydymas.
- Būtinybė vežti gulintį pacientą.
- Organų / kaulų čiulpų transplantacija.
- Grįžimas po skubios pagalbos / planinio stacionaro.
- Perkėlimas paliatyviai priežiūrai.

Socialiniai ir ekonominiai apribojimai

- Amžiaus riba: 80+ metų.
- Dalyvumo lygis: 40 proc. ar mažesnis.
- Vaikams: vidutinis / sunkus nejgalumas + nepakankamos pajamos.

Pagal SAM informaciją. Tarp teisės gauti paslaugą ir galimybės ja pasinaudoti lieka didžiulis atstumas.

Gemini Notebook

Kliūtis Nr. 1: Iliuzija „Nuo durų iki durų“

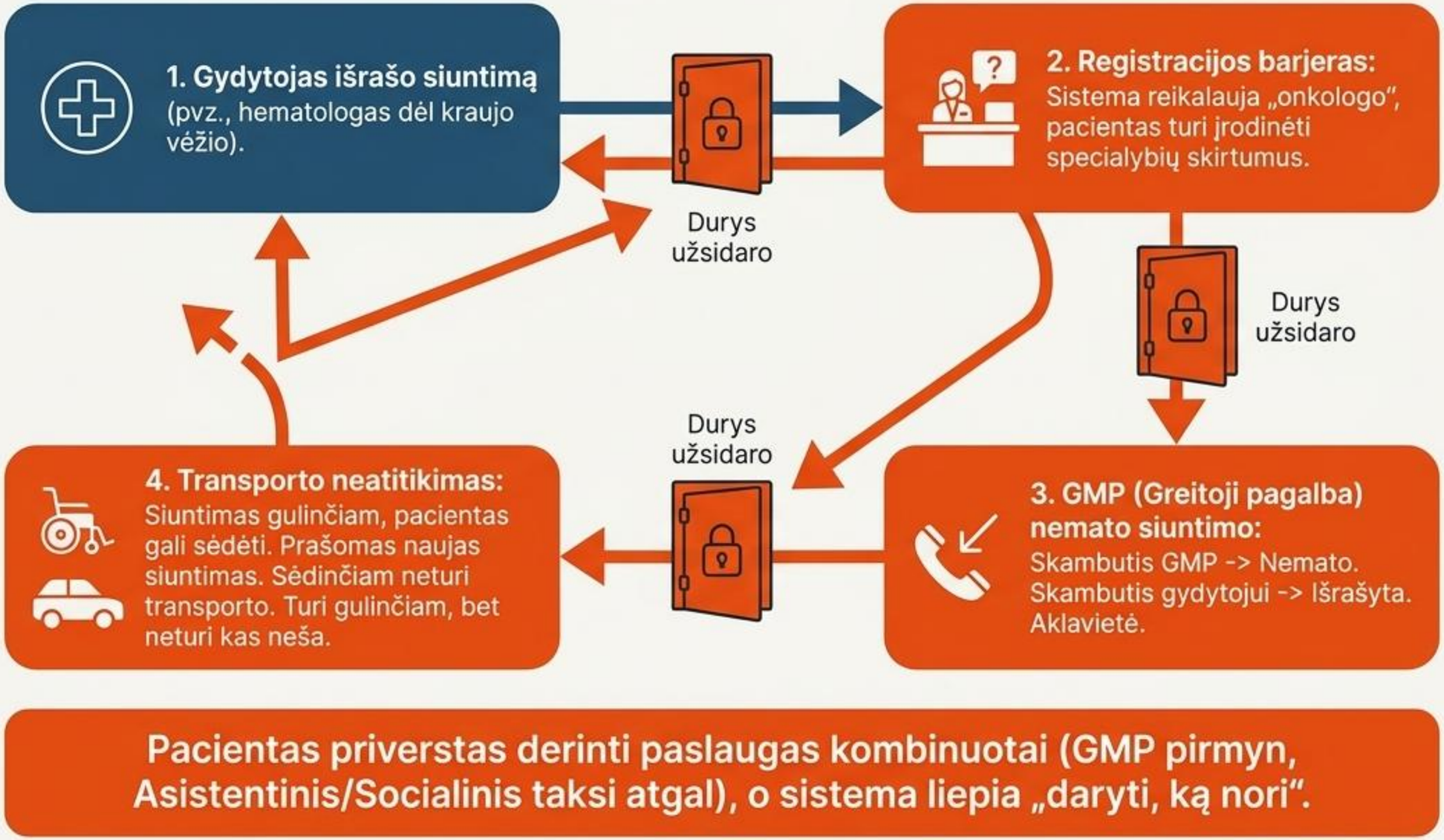
Situacija: Gulinti pacientė (mama), 3 aukštas be lifto.

Problema: Nunešimo ir užnešimo pagalba sistemoje teoriškai numatyta, tačiau praktiškai retai užtikrinama vienu užsakymu.

Rezultatas: Automobilis laukia kieme, bet pacientė negali iki jo „nuskristi“. Be fizinės pagalbos laiptinėje, paslauga tampa visiškai bevertė.

Gemini Notebook

Kliūtis Nr. 2: Administracinis „Ping Pongas“

Pacientas priverstas derinti paslaugas kombinuotai (GMP pirmyn, Asistentinis/Socialinis taksi atgal), o sistema liepia „daryti, ką nori“.

Gemini Notebook

Kliūtis Nr. 3: Laukimo spąstai po procedūrų

- **Išvykimas**: 8:00 val. ryto. Procedūrų pabaiga: 11:00 val.
- **Pasiūlymas grįžti**: 17:00 arba 18:00 val.
- **Poveikis:** 6-7 valandos laukimo koridoriuose sunkiai sergančiam žmogui ir jį slaugančiam artimajam. Vienos kelionės organizavimas išsunkia visas dienos jėgas.

Gemini Notebook

Realaus poreikio ir realios pagalbos praraja

Autorės patirtis

– Judant vežimėliu: 8 bandymai užsisakyti paslaugą – nė vienas nepavyko.

– Kol poreikis nebuvo oficialiai patvirtintas (truko >1 mėn.), privatus pritaikytas taksi (70-100 Eur) veikė greičiau.

– Patvirtinus poreikį, maršrutai apriboti (atsisakyta vežti į universitetą, tik į ligoninę).

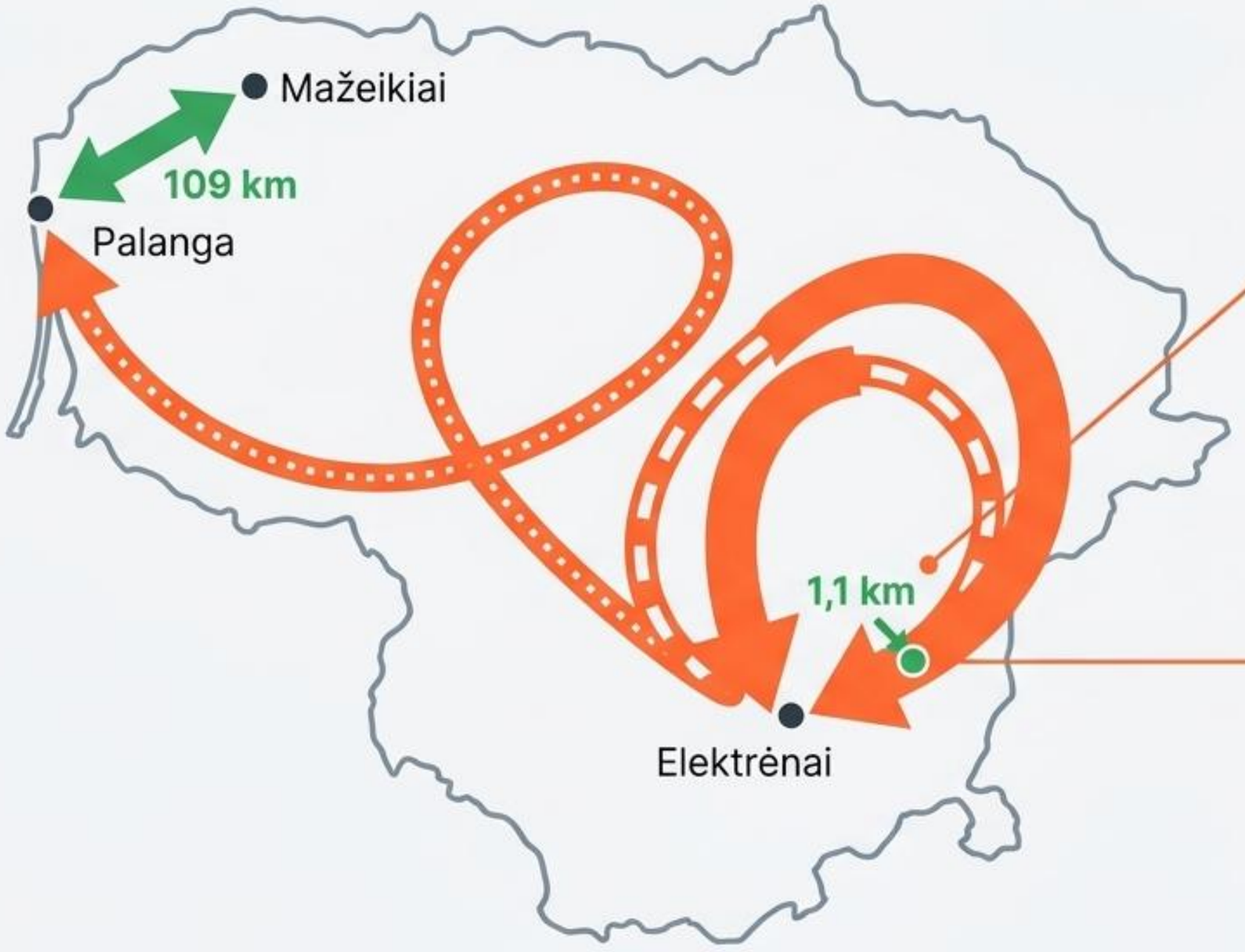
Šeimos patirtis

– Kraujo vėžiu serganti mama reikalauja kompleksinės pagalbos (nunešimo/užnešimo).

– Dėl spragų tenka ieškoti privačių alternatyvų (Bolto vairuotojai, padedantys su lengvu 7 kg vežimėliu) vien tam, kad gyvenimas nesustotų.

Gemini Notebook

Geografinis absurdas: Kaip švaistomos valstybės lėšos

Atvejis A: 1,1 km paciento kelionė (Vilnius).
Teikėjas atvyko iš Elektrėnų.
Bendra rida: 72,1 km.
Kaina: 259,20 Eur.

Atvejis B: 109 km kelionė (Palanga–Mažeikiai).
Teikėjas atvyko iš Elektrėnų.
Bendra rida: 670 km.
Kaina: 1 355 Eur.

Duomenys: Valstybės kontrolės auditas

Gemini Notebook

Administracinis aparatas, suvalgantis biudžetą

75–85 %

Užsakymų administravimo išlaidos sudarė didžiąją dalį bendrų pavėžėjimo išlaidų (2025 m. liepos–spalio mėn.).

Priežastis: Šis santykis susidarė paslaugos ribojimų laikotarpiu, kai realių vežimų skaičius smarkiai krito, tačiau administravimo aparato sąnaudos išliko nepakitusios.

(Šaltinis: Valstybės kontrolės auditas, 52-56 psl.)

Gemini Notebook

Privatus sektorius nėra burtų lazdelė be griežtos kontrolės

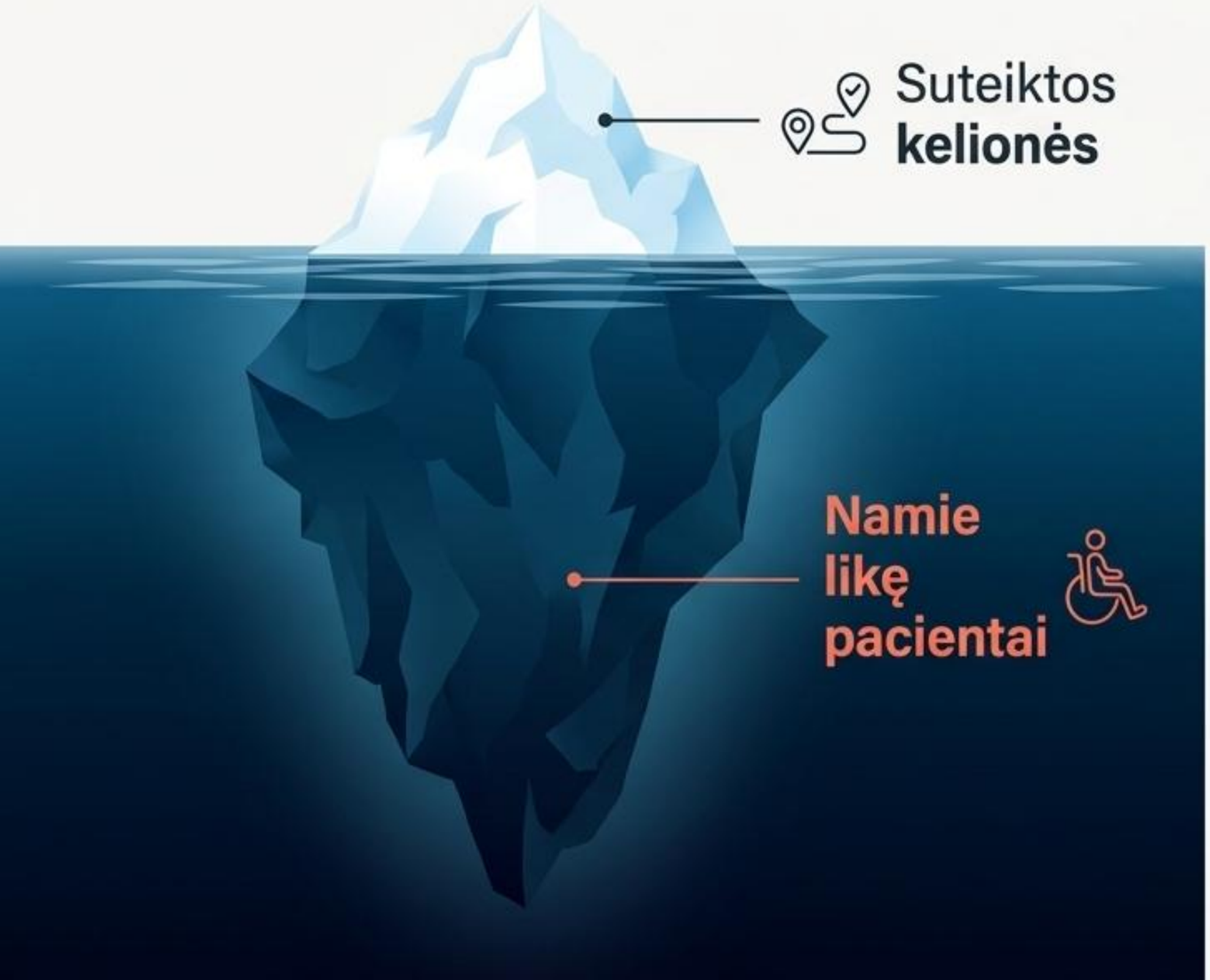
Faktas: Audito pavyzdžiuose minimi ne skubiosios pagalbos (GMPT) automobiliai, o privačios pavėžėjimo įmonės. GMPT jau 2025 m. skelbė perkančios didžiąją dalį nespecializuoto pavėžėjimo iš privačių tiekėjų.

Išvada: Vien perdavimas privačiam sektoriui problemos neišsprendžia.

Būtinybė: Konkurencingas vietinių teikėjų pasitelkimas + griežti prieinamumo reikalavimai + sutarčių vykdymo kontrolė.

Gemini Notebook

Ką iš tikrųjų turime matuoti?

Esama statistika atspindi tik įvykusius sėkmingus atvejus.

Vien suteiktų kelionių skaičius neparodo sistemos spragų.

Naujas standartas: Privalome skaičiuoti, kiek žmonių negavo paslaugos, kodėl jie jos negavo, ir kiek pacientų dėl to praleido gyvybiškai svarbų gydymą.

Gemini Notebook

Vizija: Vientisa paciento kelionė

- Užtikrinti vientisą paslaugą nuo paciento lovos iki gydymo įstaigos kabineto ir atgal.
- Nunešimas ir užnešimas laiptais privalo būti neatsiejama paslaugos dalis, užtikrinama vienu užsakymu.
- Laukimo laikas po procedūrų turi atitikti paciento sveikatos būklę.

Gemini Notebook

Trys žingsniai veikiančios sistemos link

1

Vietiniai Teikėjai (Geografija)

Nutraukti praktiką siųsti automobilius iš kitos Lietuvos pusės. Konkurencingai įtraukti regioninius vežėjus.

2

Vientisos Sutartys (Holistinis požiūris)

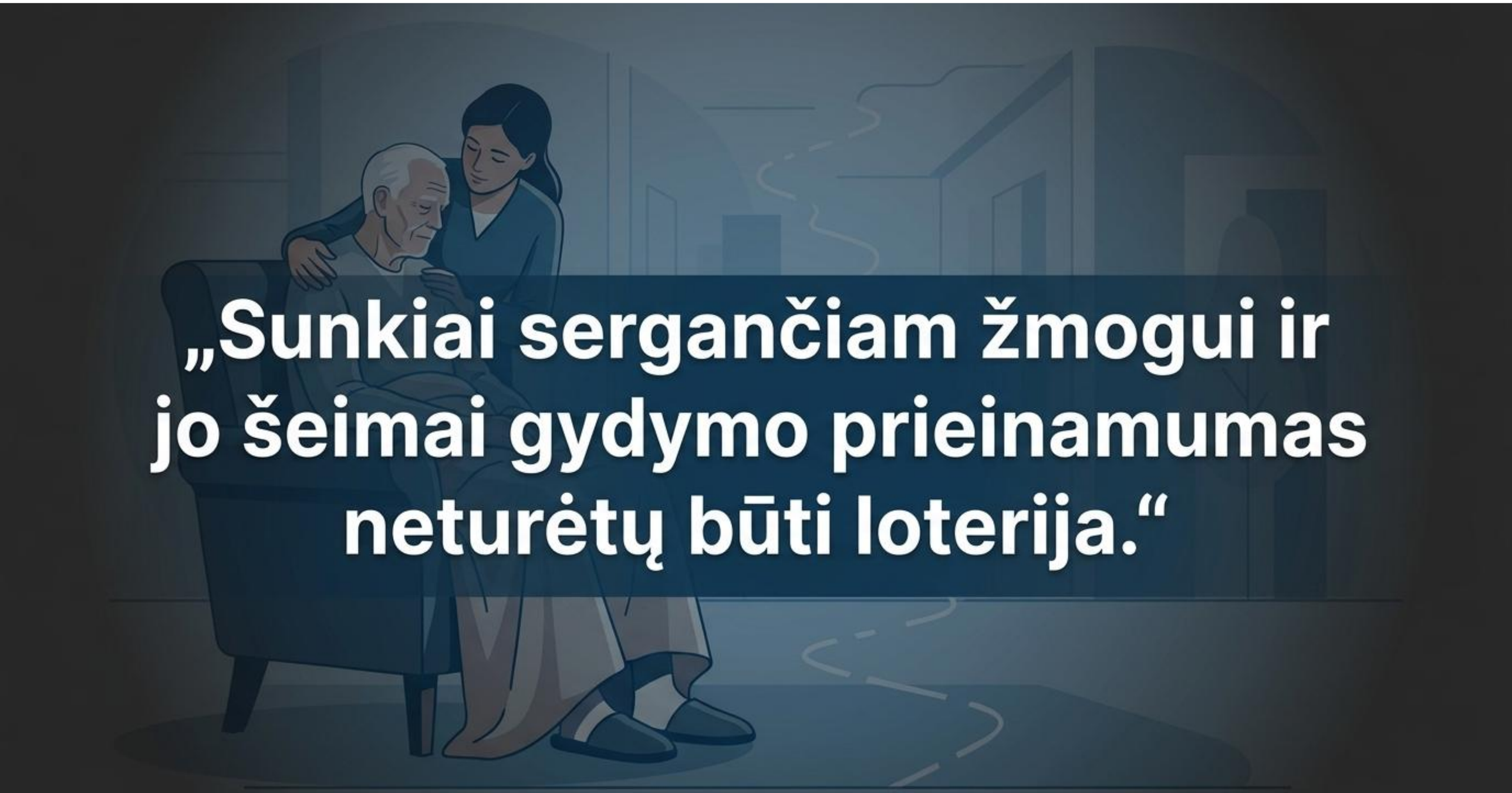
Sutartyse įtvirtinti, kad vairavimas ir fizinė pagalba (paciento nunešimas) yra nedaloma paslauga.

3

Griežti KPI (Atskaitomybė)

Vertinti teikėjus ne pagal nuvažiuotus kilometrus, o pagal realų prieinamumą ir paciento laukimo trukmę.

Gemini Notebook

Šaltiniai: SAM (dabartinės pavėžėjimo sąlygos, paslaugos atnaujinimas); 1808 paslaugos teikimo taisyklės; Vyriausybės nutarimas Nr. 161; Valstybės kontrolės auditas (2025, p. 52–56); Panevėžio savivaldybės informacija; GMPT ataskaitos.

Gemini Notebook